

Tüzeskedéseink

A Dunakanyarban élünk... gyönyörű természeti és emberi környezet... Végre itthon a kipufogógőzös nagyvárosokból, autópályákról. Végre tiszta levegő... Hacsak nem szerda van. Esetleg szombat, mikor a kerékpárúton futók, biciklizők, babakocsizók füstgomolyagon át iparkodnak tova. Kellemetlenség? Messze több annál! Küzdünk a dohányzás ellen, közben több doboznyi cigarettának megfelelő vagy sokkal rosszabb mérgeanyagot szívunk magunkba egy ilyen kis falusi séta során. Mi ebből az igazság? Környezetünkben, családjunkban pusztítanak mindenféle betegségek, szinte járványszerű onkológiai eseteket látunk egyre gyakrabban, egyre fiatalabb életkorban. Rettegünk a tartósítószerektől, permetlevektől, fölöttünk röpködő repülőktől. Minden gyanús. Közben hetente kétszer a lenyírt fűvet, avart, gáz meggyújtjuk. Dobunk rá még ezt, azt, hiszen úgyis elég, legyen rend a házuk táján. Úgy véljük, hogy megszabadultunk a szeméttől, kerti hulladéktól.

Mi történik valójában ilyenkor? Jobb esetben, tél végén, száraz avar, gáz, ami a tűzre kerül. De a látszólag száraz anyag is általában jelentős nedvességet hordoz. Ebből kifolyólag igen alacsony hőmérsékletű, tökéletlen égés zajlik le. Gyakran égésről szinte nem is beszélhetünk, hiszen csak füstölög a kupac (olykor még másnap is). A „hivatásos” szemétegető üzemek telepítése körül mindig óriási társadalmi ellenállás van, hogy elmérgezik a környezetet. Pedig ott garantáltan igen magas hőmérsékleten történő égetésről van szó, a legbonyolultabb mérgeket is a legegyszerűbb, ártalmatlan végtermékekké égetik el. A tiltakozó településeken is bizonyára lehet látni avar- és gázégetést. Az autókba sem véletlenül építenek katalizátorokat. Ezek gondoskodnak arról, hogy viszonylag alacsonyabb hőmérsékleten is mind tökéletesebb legyen az égés.

Mi a gond az alacsony hőmérsékletű, tökéletlen égéssel? Az ártalmatlan vagy épp egészséges szerves anyagból ilyenkor olyan átmeneti bomlástermékek képződnek, amelyek gyilkos mérgek. Ráadásul olyan anyagok, amelyek a természetes lebomlással szemben is igen ellenállóak. Hosszú távon képesek mérgezni levegőnket, talajainkat, vizeinket. Példaként említhetem a „bio” minősítésű legelőterülettel rendelkező juhász esetét, aki egy meggondolatlan legelő égetéssel, amitől a jobb sarjadzást várta, azt érte el, hogy dioxinnal szennyeződött a területe. Olyan anyaggal, ami nemzetközi élelmiszerbiztonsági botrányokat okoz rendszeresen, legyen előfordulása a takarmányban vagy ásványvízben. Ez sok rokonával együtt a táplálékláncon keresztül is tartósan fennmarad és károsít. A legelőtől kezdve a kérődzőkön át az emberi fogyasztóig. Ez azt jelenti, hogy egy ilyen ártalmatlannak tűnő gáz-, avarégetéssel nem csak átmenetileg mérgezzük magunkat, településünket, de tartósan szennyezzük talajainkat, talajvizeinket. Ha úgy gondolnánk, hogy az elégetett avar, gáz, milyen jó trágya lesz, hát... maradunk annyiban, hogy tartós hatású talaj- és talajvízmérget viszünk a zöldéségesbe. A telkemen a földmunkák során időnként találok üszkös famaradványokat régi tüzeskedésekből, amelyek alighanem évtizedekkel ezelőtt kerültek a földbe és maradtak a talaj élővilága által érintetlenek.

Ezt sokáig lehetne ragozni, csak azt említeném még meg, hogy a ház körüli hulladékégetésbe egyes vállalkozások is beállnak hulladékaik eltüzelésével. Különösen a műanyag és egyéb ipari vagy háztartási hulladékok szakszerűtlen égetésével már nem is nagyon foglalkoznák, mert az messze meghaladja a környezetkárosítás és közveszély okozás kritériumait. Szomorú, ha egy vállalkozás a hulladékaitól így tud csak megszabadulni.

Eddig volt a fekete krónika. Megpróbáltam felhívni a figyelmet egy problémára. Miként lehetne ezt kezelni? Erről talán a következő számban....